

HİZMET BORÇLANMA İŞLEMLERİNİN USUL VE ESASLARI
HAKKINDA TEBLİĞ
(1/7/2010 tarihli ve 27628 sayılı R.G.)

Borçlanma hakkı verilenler

MADDE 4 – (1) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı sayılanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar, 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesi gereğince haklarında bazı sigorta kolları uygulananlar, isteğe bağlı sigortalılar ile bunların hak sahipleri 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi hükümleri gereğince borçlanma yapabilirler.

(2) 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanan sigortalılarla hak sahipleri, 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre, bu sigortalıların diğer statülere tabi oldukları sürede bu statülere göre borçlanılacak sürelerinin bulunması halinde ise 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi hükümlerine göre borçlanma yapabilirler.

(3) 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam edenler ile hak sahipleri 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam edenlerin daha önce 5510 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca aynı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı olması ve borçlanılacak sürelerinin bulunması halinde kendileri veya hak sahipleri ilgili bentler kapsamında borçlanma yapabilirler.

(4) 5510 sayılı Kanuna göre yurtiçinde çalışması bulunmayanlardan, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelerde çalışmış olanlar ile halen çalışmaya devam edenler, Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b), (d), (e) ve (h) bentlerine göre borçlanma yapabilirler.

Borçlanma kapsamında olan süreler

MADDE 5 – (1) 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi uyarınca;

a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreler,

b) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre zorunlu sigortalılıkları devam edenler hariç olmak üzere, er veya erbaş olarak silah altında veya yedek subay okulunda geçen süreler,

c) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanların personel mevzuatlarına göre aylıksız izinde geçen süreleri,

d) Sigortalı olmaksızın doktora öğreniminde veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya uzmanlık öğreniminde geçen süreler,

e) Sigortalı olmaksızın avukatlık stajını yapanların normal stajda geçen süreleri,

f) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında geçen sigortalılık süreleri hariç, sigortalı iken herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan bu suçtan dolayı beraat edenlerin tutuklulukta veya gözaltında geçen süreleri,

g) Grev ve lokavtta geçen süreler,

h) Hekimlerin fahri asistanlıkta geçen süreleri,

ı) Seçim kanunları gereğince görevlerinden istifa edenlerin istifa ettikleri tarih ile seçimin yapıldığı tarihi takip eden aybaşına kadar açıkta geçirdikleri süreler, borçlanma kapsamındadır.

(2) Sigortalılarla hak sahipleri yukarıda belirtilen sürelerin tamamını veya bir kısmını borçlanabilirler.

Sigortalılık şartı

MADDE 6 – (1) Hizmet borçlanmalarında, 5510 sayılı Kanun veya mülga sosyal güvenlik kanunlarına göre tescil edilmiş olmak yeterli olup, sigortalının kendisi tarafından yapılan başvurularda borçlanma talep tarihinde, hak sahiplerince yapılan başvurularda ise sigortalının ölüm tarihinde fiilen sigortalı olma şartı aranmaz.

(2) 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanan sigortalılarla hak sahiplerince yapılacak borçlanma taleplerinde 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(3) İkinci fıkra kapsamında bulunan sigortalıların diğer statülere tabi oldukları sürede, bu statülere göre borçlanılacak sürelerinin bulunması halinde birinci fıkra hükmü uygulanır.

Borçlanılacak sürelerin belgelendirilmesi

MADDE 7 – (1) Hizmet borçlanmaları;

a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum izni ya da analık izni süreleri tabi olduğu işyerince,

b) Er veya erbaş olarak silah altında veya yedek subay okulunda geçen süreler askerlik şubelerince veya Kuvvet Komutanlıklarınca,

c) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanların personel mevzuatına göre aylıksız izin süreleri ilgili kamu idarelerince,

d) Sigortalı olmaksızın doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya uzmanlık öğrenim süreleri ilgili hastane veya öğrenim kurumlarınca,

e) Sigortalı olmaksızın avukatlık stajını yapanların normal staj süreleri ilgili baro başkanlıklarınca,

f) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında geçen süreler hariç, sigortalı iken herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan bu suçtan dolayı beraat edenlerin tutuklulukta veya gözaltında geçen primi ödenmemiş süreleri Cumhuriyet Savcılığınca,

g) Grev ve lokavtta geçen süreler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürlüğünce,

h) Hekimlerin fahri asistanlıkta geçen süreleri ilgili tıp fakültelerince,

ı) Seçim kanunları gereğince görevlerinden istifa edenlerin istifa ettikleri tarihi takip eden aybaşı ile seçimin yapıldığı tarihi takip eden ay başına kadar açıkta geçirdikleri süreler ilgili kamu idarelerince,

onaylanan ve örneği Kurumca hazırlanan hizmet borçlanması başvuru belgelerine göre Kuruma yapılır.

(2) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı kadının doğum tarihinden sonraki borçlanmak istediği iki yıllık süre Kurum hizmet kayıtlarından tespit edilir.

(3) Bu maddede sayılan belgelerden elektronik ortamda alınanlar Kurumca istenmez.

Borçlanılacak sürelerin prim tutarının hesabı

MADDE 8 – (1) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların, bu Kanunun 41 inci maddesine göre borçlanılacak sürelere ait prim tutarı, sigortalıların veya hak sahiplerinin talepte buldukları tarihte 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre prime esas alt ve üst sınırlar arasında olmak üzere kendilerince belirlenen günlük kazancın % 32'si oranında hesaplanır.

(2) 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacak olan sigortalıların diğer statülere tabi oldukları sürede, bu statülere göre borçlanılacak sürelerine ait prim tutarı birinci fıkra hükümlerine göre hesaplanır.

Borçlanılacak sürelerin tebliği ve ödenmesi

MADDE 9 – (1) 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre tahakkuk ettirilen borç tutarı, ilgiliye iadeli taahhütlü olarak tebliğ edilir. Posta alındısının ilgiliye teslim edildiği tarih borcun tebliğ tarihidir.

(2) Hesaplanan borç, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde sigortalı veya hak sahipleri tarafından Kuruma ödenir.

(3) Bir ay içinde ödenmeyen borçlanmalar geçerli sayılmaz. Bunlar için ayrıca yeni başvuru şartı aranır.

(4) Süresi içinde tebliğ edilen borcunu ödemeyenler ile kısmi ödeme yapanların kalan sürelerinin borçlandırılması için yeni başvuru şartı aranır.

(5) Sigortalının borçlanmaya esas günlük kazancının tespitinde, adi posta yolu ile gönderilen veya Kuruma doğrudan verilen belgenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih,

iadeli taahhütlü veya acele posta servisi olarak gönderilenlerde ise postaya verildiği tarih esas alınacaktır.

(6) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olan sigortalılardan haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulananların, diğer statüler gereğince borçlanmaları halinde borçlanma talep dilekçesinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarih dikkate alınarak 5434 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yeni borç tutarı hesaplanıp, daha önce diğer statüye göre yatırılan borçlanma tutarı mahsup edilerek varsa eksik kalan miktar tahsil edilmek suretiyle borçlanma geçerli sayılır.

Borçlanılan sürelerin hizmet olarak değerlendirilmesi

MADDE 10 – (1) Tebliğ edilen borçlanma tutarının tamamının ya da bir kısmının bir ay içinde ödenmesi halinde, ödenen miktara karşılık gelen süre sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

(2) 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin;

a) (c) ve (i) bentlerine göre borçlandırılan süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, (a), (b), (d), (e), (f), (g) ve (h) bentlerine göre borçlandırılan süreler başvuru tarihindeki 4 üncü maddenin birinci fıkrasının ilgili bendine göre,

b) 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacak olan sigortalıların 41 inci maddenin (a), (f) ve (g) bentlerine göre borçlandırılan süreleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında,

c) 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam edenlerden daha önce 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalılığı bulunanların borçlanılacak süreleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında, sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

(3) 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonraki sürelerle ait borçlanmalarda; borçlanılan prime esas gün sayısı borçlanılan ilgili aylara mal edilir. Seçilen prime esas kazanç, borcun ödendiği tarihteki prime esas asgari kazanç oranlanarak, söz konusu oran ilgili ayın prime esas asgari kazancı ile çarpılır. Bulunan tutar, ilgili ayın prime esas kazancı kabul edilir. Ancak, hesaplanan prime esas kazanç hiçbir şekilde o ayın prime esas azami kazancını geçemez. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların 2008 yılı Ekim ayı başından önce borçlandırılan sürelerle ilişkin prime esas kazançlarının değerlendirilmesinde de 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(4) 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi uyarınca borçlandırılan süre, Kanunun 38 inci maddesine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak ilk defa çalışmaya başlanılan tarihten önceki süre ise sigortalılığın başlangıç tarihi borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülür. Ancak, prime esas kazanç borçlandırılan sürelerin geçtiği tarihteki ilgili aylara mal edilir.

(5) 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre ilk defa sigortalı olanların sigortalılık başlangıç tarihinden önceki sürelerin, bu Kanunun 41 inci ve 46 ncı maddeleri gereğince borçlandırılması halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi geriye götürülür. Bunlar hakkında 5510 sayılı Kanunun geçici madde hükümleri uygulanmaz.

(6) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı olanların borçlandırılan süreleri, aynı Kanunun 32 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi gereğince hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanmasında en az 5 yıllık sigortalılık süresi ve toplam 900 gün prim ödeme şartının yerine getirilmesinde dikkate alınmaz.

(7) 5510 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılar ve hak sahiplerinin, sigortalının diğer statülere tabi olduğu süre için ve bu statüler kapsamında yapacakları borçlanma hakları saklı kalmak kaydıyla, borçlandırılan sürelerinin hizmet olarak değerlendirilmesinde 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince 5434 sayılı Kanunun mülga hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

(8) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan sigortalıların 1/10/2008 tarihinden önceki dönemlere ait sürelerinin 1/10/2008 tarihinden sonra borçlanılması halinde, 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi hükümleri uygulanır. Borçlanılan süreler sigortalıların hizmet süresi olarak aylıkların hesabında gün sayısına eklenir, kazanç hesabında dikkate alınmaz.

(9) 2008 yılı Ekim ayı başından önce kamu idarelerindeki görevlerinden ayrılanlardan, ayrıldıkları tarihte 5434 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre malullük veya emekli aylığı bağlanabilmesi için yeterli hizmet süresi bulunmayan ve görevden ayrıldıktan sonra herhangi bir sigortalılık haline tabi olarak çalışmamış olanların, 2008 yılı Ekim ayı başından önce ölenlerin 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre, yeterli hizmet süresi bulunmadığı için aylık bağlanamamış olan dul ve yetimlerinin borçlanacakları hizmetleri ile birlikte prim ödeme gün sayısı bakımından 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre aylığa hak kazanmaları ve müracaatları halinde, borçlanma işlemleri bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanuna göre hesap edilerek, kendilerine ödemenin yapıldığı tarihi takip eden ay başından itibaren 5434 sayılı Kanun hükümleri uyarınca aylık bağlanır.

(10) 1/10/2008 tarihinden önce 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi sigortalı iken 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 60 ıncı maddesinin (F) bendine göre yapılan borçlanmalar, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi hizmet olarak değerlendirilir.

(11) 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun uyarınca yurtdışında geçen hizmet sürelerini borçlanan sigortalıların 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi gereğince yapacakları borçlanma talepleri, 3201 sayılı Kanuna göre belirlenen sigortalılık statüsüne göre sonuçlandırılacaktır.

(12) 5510 sayılı Kanuna göre yurtiçinde çalışması bulunmayanlardan, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelerde çalışmış olanlar ile halen çalışmaya devam edenlerin 41 inci maddenin (b), (d), (e) ve (h) bentlerine göre yaptıkları borçlanmalar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Borçlanma için başvuruların yapılması

MADDE 16 – (1) Borçlanma yapmak için;

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile 2925 sayılı Kanun, mülga 506, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi olan sigortalılar ve hak sahipleri tarafından sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerine,

b) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ilk defa sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanan sigortalılarla hak sahipleri, bağlı buldukları kamu idareleri aracılığıyla Kurumca örneği hazırlanan borçlanma belgesi ile Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Sigortalı Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına, müracaat edilir.

(2) Birinci fıkranın (b) bendi gereğince yapılan borçlanma işlemlerine ilişkin yetki devri yapıldıktan sonra borçlanma müracaatları sigortalılar ve hak sahipleri tarafından ilgili sosyal güvenlik il müdürlüklerine/sosyal güvenlik merkezlerine yapılır